

۱۰۰

۱۰۰

دانشگاه شهید بهشتی

دانشکده ادبیات و علوم انسانی

پایان نامه جهت اخذ درجه کارشناسی ارشد

موضوع:

سلطنت مطلقه مدرن از اواخر لویی چهارده (۱۷۱۵) تا انقلاب فرانسه و تاثیر آن بر زمینه سازی

انقلاب (۱۷۸۹)

استاد راهنما:

آقای دکتر علی بیگدلی

استاد مشاور:

آقای دکتر علی اصغر مصدق

دانشجو:

شهبین رعنائی

سال تحصیلی ۸۹-۸۸

۱۳۸۹/۷/۲۴

کتابخانه اساتید ارشد

۱۴۲۴۵۵

این رساله در تاریخ ۱۳۸۹/۴/۱۹
به تاریخ ۱۳۸۹/۵/۱۷ در جلسه
دفاع رساله

علی بیگدلی

استاد راهنما

۱۳۸۹/۴/۱۹

تقدیم به

پدرم و مادرم

که تنها تکیه گاه وجود خسته ام هستند.

چکیده

این تحقیق تاثیر سلطنت مطلقه مدرن را بر وقوع انقلاب فرانسه در سال (۱۷۸۹) مورد بررسی قرار داده است. در این نوع از حکومت، پادشاه گرایش شدیدی به تمرکز قدرت در دست خود دارد. سیستم بروکراسی متمرکزی بر جامعه حاکم می گردد. این سیستم اگرچه سیستمی متمرکز است اما چون بر جامعه ای غیرمتمرکز تحمیل شد کارکردهای خود را نتوانست به خوبی اعمال کند. افزایش قدرت حکومت و تثبیت قدرت فرانسه در اروپا وقوع جنگهایی را با کشورهای قدرتمند اروپا ایجاد میکرد. بحرانهای اقتصادی ناشی از جنگهای متوالی فرانسه و تحمیل مالیات بر طبقه پایین جامعه مشروعیت پادشاه را از بین برد. انجام اصلاحات برای مشارکت نجبا، اشراف و قشر بورژوازی در حکومت زمینه را بر اعتراضات بیشتر نسبت به حکومت فراهم کرد. انجام این اصلاحات که برای حفظ قدرت پادشاه بود، نتیجه عکس داد و منجر به وقوع انقلاب شد. اخذ تصمیمات در جهت استقرار حکومت متمرکز متناسب با شرایط اجتماعی به وجود آمده نبود این سیاستها از یک جهت باعث تحریک روح آزاداندیشی، پیدایش عصر روشنگری و از جهت دیگر به دنبال سرکوب آن بود. تضادها و تناقضات در اعمال سیاستهای حکومتی وضعیتی دوگانه را در فرانسه به وجود آورد. این وضعیت به سمت حضور بیشتر بورژواها در تصمیمات سیاسی گام بر میداشت در نهایت بورژواها توانستند عقاید اکثریت مردم فرانسه را با خود همراه کند و تشکیل دوباره اتاژنرال در ماه می (۱۷۸۹) آخرین ضربه بر حکومت مطلقه بود.

واژگان کلیدی

حکومت مطلقه، سلطنت مطلقه مدرن، فرانسه، لویی چهاردهم، تمرکز قدرت، بروکراسی، عصر روشنگری، طبقات اجتماعی، لویی پانزدهم، اصلاحات لویی شانزدهم، ریشلیو، کلبه.

فهرست مطالب

۱.....	فصل اول : کلیات تحقیق
۲.....	مقدمه
۳.....	بیان مسئله و اهمیت تحقیق
۴.....	پیشینه تحقیق
۵.....	سوالات تحقیق
۶.....	فرضیه تحقیق
۶.....	روش تحقیق و شیوه جمع آوری داده ها
۷.....	نقد منابع و مأخذ
۱۰.....	فصل دوم: مفهوم و معنای حکومت مطلقه
۱۳.....	مبانی نظری حکومت مطلقه
۱۷.....	تاریخچه شکل گیری حکومت مطلقه
۲۳.....	نظریه پردازان حکومت مطلقه
۲۴.....	ماکیاولی
۲۵.....	ژان بدن
۲۷.....	جیمز اول
۲۸.....	توماس هابز
۳۰.....	بوسوئه
۳۲.....	فصل سوم: تاسیس سلسله بوربونها تا لویی چهاردهم
۳۵.....	هانری چهارم(۱۵۸۹-۱۶۱۰)
۳۶.....	فرمان نانت
۳۸.....	چگونگی اداره امور داخلی
۳۹.....	سیاست خارجی هانری چهارم

۴۰	لویی سیزدهم (۱۶۱۰-۱۶۴۳).....
۴۲	ریشلیو.....
۴۲	مبارزه با هوگوها.....
۴۳	تحت سلطه در آوردن اشراف.....
۴۵	توسعه قدرت خارجی فرانسه.....
۴۷	فصل چهارم: سلطنت لویی چهاردهم (تاسیس حکومت مطلقه).....
۵۰	آغاز سلطنت لویی چهاردهم (۱۶۴۳-۱۷۱۵).....
۵۰	شورش فروند.....
۵۴	کلبر.....
۵۵	مرکانتیلیسم.....
۵۶	سیستم و دستگاه اداری فرانسه در دوره لویی چهاردهم.....
۶۱	فصل پنجم: سیاستهای لویی چهاردهم.....
۶۴	سیاستهای داخلی لویی چهاردهم.....
۶۴	ویژگیهای حکومت مطلقه.....
۶۵	حق الهی سلطنت.....
۶۵	ملیت خواهی، ستایش و برتری ملت.....
۶۷	کاهش قدرت نجبا.....
۶۷	طبقات اجتماعی.....
۶۸	روحانیون.....
۶۹	اشراف.....
۷۱	طبقه متوسط.....
۷۳	پارلمانها و انجمنهای ایالتی.....
۷۴	امور مالی.....
۷۴	مالیات مستقیم.....

۷۵	مالیات غیر مستقیم
۷۶	سیاستهای مذهبی لویی چهاردهم
۷۸	سیاست نظامی
۸۰	فرهنگ و هنر
۸۴	سیاستهای لویی چهاردهم و آغاز عصر روشنگری
۸۶	سیاستهای خارجی لویی چهاردهم
۸۶	جنگهای لویی چهاردهم
۸۷	جنگ وراثت
۸۷	جنگ هلند
۸۸	جنگ اتحاد اوکسبورگ
۸۸	جنگ جانشینی اسپانیا
۹۲	فصل ششم: عصر روشنگری
۹۵	ظهور عصر روشنگری و اندیشه های بنیادین آن
۹۷	اصحاب دایرةالمعارف
۹۸	فیلسوفان عصر روشنگری
۱۰۵	فیزیوکراتها
۱۰۶	عصر روشنگری و مذهب
۱۰۸	استبداد روشنگری
۱۱۱	فصل هفتم: فرانسه در آستانه انقلاب
۱۱۴	سلطنت لویی پانزدهم (۱۷۱۵-۱۷۷۴)
۱۱۴	دوره نیابت سلطنت دوک اورلئان
۱۱۷	لویی پانزدهم و برخورد با پارلمان
۱۱۹	سیاست خارجی لویی پانزدهم
۱۲۳	پارلمانها و انجمنهای ایالتی در پایان حکومت لویی پانزدهم

۱۲۴..... طبقات اجتماعی در پایان حکومت مطلقه

۱۲۷..... سلطنت لویی شانزدهم (۱۷۷۴-۱۷۹۲)

۱۳۳..... نتیجه گیری

۱۳۸..... فهرست منابع

⋮

⋮

فصل اول

کلیات تحقیق

مقدمه

یکی از ادوار مهم تاریخی در فرانسه، دوره حکومت مطلقه است. این نوع حکومت از نظر شیوه اداره امور کشور دارای ویژگیهای منحصر به فردی بود. که فرانسه تا آن زمان به خود ندیده بود. در این پژوهش تلاش میشود که به بررسی تحلیلی این نوع حکومت پرداخته شود. حکومت مطلقه دارای نقاط ضعف و قوتی بود که زمینه را برای وقوع حوادث بزرگی چون انقلاب فرانسه فراهم کرد. شناخت این نقاط از مهمترین دغدغه های مورخان در قرون گذشته بوده است. جنبه های مختلفی از وضعیت اجتماعی، اقتصادی، سیاسی و مذهبی مورد بررسی های متوالی قرار گرفته است. با توجه به عدم توجه و امکانات کافی به این مسائل و این دوره بسیار مهم تاریخی، محقق تصمیم به بررسی تحلیلی این دوره تاریخی گرفته است.

حکومت مطلقه نوعی از حکومت است که در آن تمرکز گرایی شدیدی برای اداره امور کشور حاکم است. سیستم بروکراسی متمرکز بوسیله پادشاه در جامعه برقرار میشود. نهادها و موسساتی برای اعمال تمرکز قدرت پادشاه تاسیس شدند که شرایط جامعه را برای ورود به نوسازی فراهم کردند. جامعه فرانسه جامعه ای غیر متمرکز بود، سنتها، آداب و رسوم، قوانین مختلف در فرانسه حاکم بود که تلاش پادشاهان را برای برقراری حکومت متمرکز بسیار سخت میکرد. سیاستهای پادشاهان فرانسه در این دوره همگی در جهت تمرکز گرایی قدرت بود اما در دوره لویی شانزده این سیاستها دچار تغییر شد و انجام اصلاحات سیاسی، اداری توسط او عامل مهمی در وقوع انقلاب شد. پارلمان های پاریس و ایالات خواستار باز پس

گرفتن قدرت دیرینه خود بودند. نجبا که موقعیت و جایگاه اجتماعی و سیاسی خود را از دست داده بودند خواهان بازپس گیری موقعیتهای دیرین خود بودند. قشر بورژوازی متناسب با موقعیت اقتصادی خود گرایش شدیدی به مشارکت در امر حکومت داشتند و توده مردم فرانسه تحت تاثیر بحرانهای سیاسی و اقتصادی در این دوره و افکار آزادیخواهانه منتشر شده بوسیله فیلسوفان عصر روشنگری خواستار بهبود وضعیت اقتصادی خود شدند همه این عوامل در دست هم زمینه را برای وقوع انقلاب فرانسه فراهم کرد.

بیان مسئله و اهمیت تحقیق

وقوع انقلاب فرانسه تحت عوامل و شرایط مختلفی رخ داده است. تاثیر وقایع تاریخی دوره حکومت مطلقه در رخداد انقلاب غیر قابل انکار است. شکل گیری حکومت مطلقه ریشه در ادوار تاریخی اروپا بویژه دوره قرون وسطی دارد. پادشاه درصدد اعمال قدرت مطلقه در کشورش برمی آید. او خود را برتر از یک انسان زمینی میداند که تنها باید مطابق با قوانین الهی و طبیعی حکومت کند، او در برابر هیچ کس پاسخگو نیست. اوج حکومت مطلقه در فرانسه در دوره حکومت لویی چهاردهم می باشد. در فرآیند نگارش این پایان نامه تلاش شده است که تاثیر اقدامات، سیاستها و روشهای اعمال شده حاکمان مطلقه در زمینه سازی انقلاب فرانسه بررسی شود. پی بردن به ویژگیها، نقاط ضعف و قوت های حکومت مطلقه می تواند زاویه دید ما را نسبت به انقلاب فرانسه عمیقتر و گسترده تر می کند. بررسی و دست یافتن به این مهم که ذهن بسیاری از مورخان را به خود معطوف کرده است از دغدغه های ذهنی محقق بود که نگارش یک پایان نامه را با خود به دنبال داشت.

نگارش این تحقیق از دو جهت حائز اهمیت است: ۱. جنبه شخصی ۲. جنبه علمی.

۱. جنبه شخصی آن نشان از اهمیت و علاقه محقق به موضوع تحقیق بوده است. در ذهن محقق سوالات زیادی درباره سلطنت مطلقه و چگونگی شرایطی که در درون آن، زمینه را برای انقلاب فرانسه فراهم کرد، وجود داشت. با توجه به این

که در ایران هم در دوره تاریخی (۱۳۰۷-۱۳۵۷ ه.ش) حکومت مطلقه برقرار بوده است و تشابهاتی از دیدگاه محقق با حکومت مطلقه در اروپا داشته است، تمایل به مطالعات بیشتری در این زمینه پیدا شد و به نگارش این پایان نامه انجامید. ۲. جنبه علمی آن حاکی از اهمیت دوره سلطنت مطلقه مدرن در تاریخ بشری و تاثیر آن بر ادوار مابعد می باشد. بویژه چون اوج حکومت مطلقه در فرانسه بوده است از میان کشورهای اروپا، این کشور جهت پژوهش و نگارش پایان نامه انتخاب شد. مورخان بیشماری به بررسی جنبه های مختلف این نوع حکومت از زوایای مختلف پرداخته اند که نشان از پیچیدگی عناصر حکومت مطلقه، اهمیت و تاثیر آن در اروپا و بویژه فرانسه دارد. تاکنون در ایران چندان به طور جدی به پژوهش در این زمینه نپرداخته اند، که نگارش این تحقیق می تواند نقطه آغازی در پژوهشهای آینده باشد.

هدف محقق از انتخاب این موضوع و نگارش این پایان نامه ابتدا تعریف سلطنت مطلقه مدرن و آگاه شدن از ویژگیهای این نوع حکومت است. دستیابی به شناخت درباره انقلاب فرانسه بدون آگاهی نسبت به این دوره تاریخی، حکومت مطلقه امکان پذیر نیست. در ذات این حکومت از یک سو تمرکز قدرت و از سوی دیگر عدم تمرکز دیده میشود. متوجه شدن محقق به این مسئله خود عامل مهمی در پرداختن به جزئیات بیشتر در ارتباط با حکومت مطلقه بوده است. بررسی تاثیر حکومت مطلقه در زمینه سازی انقلاب هدف کلی برای پرداختن به این مهم بوده است. وضعیت اجتماعی این کشور پیش از وقوع انقلاب با توجه به اینکه مورد توجه مورخان بوده است و نقش بسیار مهمی در تحولات سیاسی- اجتماعی این دوره داشته است از دیدگاه محقق از اهمیت درخوری برای بررسی و تحلیل برخوردار است. تحلیل های تطبیقی جوامع مختلف در این باره از اهداف مهم محقق برای مطالعات آینده می باشد.

پیشینه تحقیق

در ارتباط با سابقه پژوهش این موضوع، سلطنت مطلقه مدرن از اواخر حکومت لویی چهاردهم تا وقوع انقلاب فرانسه می توان اذعان کرد که در ایران درباره دوره تاریخی سلطنت مطلقه هیچ تحقیق جدی و مهم صورت نگرفته است. اگرچه صاحب نظران علوم سیاسی درباره نوع حکومت مطلقه اظهارنظراتی داشته اند اما به جرأت می توان گفت که این دیدگاهها کمتر در بستر تاریخی ارائه شده اند و بیشتر جنبه انتزاعی داشته اند. نگاه تاریخ نگارانه به این دوره از تاریخ فرانسه

تا کنون وجود نداشته است و تمام آنچه که بوسیله محققان نگاشته شده است یا ترجمه آثار تاریخی به زبان انگلیسی و فرانسوی در این مورد است و یا آنچه که توسط خود محققان رشته تاریخ تألیف شده است به ندرت به دوره تاریخی، حکومت مطلقه در فرانسه پرداخته شده. در رابطه با پایان نامه های دانشجویی هم با توجه به محدودیت پذیرش دانشگاهها در گرایش تاریخ اروپا ما شاهد پایان نامه های مرتبط با موضوع رژیم پیش از انقلاب فرانسه نیستیم و اگر هم پایان نامه هایی در ارتباط با واقعه انقلاب فرانسه نگاشته شده است به دوره تاریخ حکومت مطلقه چندان به طور جدی توجه نشده است.

سوالات تحقیق

۱. سوال اصلی:

سلطنت مطلقه مدرن از اواخر حکومت لویی چهارده چه تاثیری بر وقوع انقلاب فرانسه داشته است؟

۲. سوالات فرعی:

۱. تحولات اجتماعی به وجود آمده در دوره سلطنت مطلقه چگونه بر وقوع انقلاب فرانسه تاثیر گذاشت؟

۲. بحران های اقتصادی حکومت مطلقه چگونه زمینه را بر وقوع انقلاب فراهم کرد؟

۳. تمایل به تمرکز قدرت در اداره امر کشور چه نقشی در پدید آمدن انقلاب داشته است؟

۴. استراتژیهای سیاسی در دوره حکومت لویی چهارده چگونه راه را برای وقوع انقلاب باز کرد؟

۵. انقلاب فرانسه چگونه تحت تاثیر اقدامات لویی شانزده به وقوع پیوست؟

فرضیه تحقیق

عملکرد دولتهای مطلقه مدرن گرچه تغییرات اجتماعی را به وجود آورد اما با توجه به جامعه طبقاتی فرانسه این حکومت نتوانست انتظارات طبقات اجتماعی را فراهم آورد و در نتیجه زمینه های انقلاب فرانسه را در سال ۱۷۸۹ فراهم کرد.

روش تحقیق و شیوه جمع آوری داده ها

روش جمع آوری داده ها بصورت روش کتابخانه ای و آرشیوی است. از اینترنت هم برا دست یابی به مقالات به روز از طریق سایتهای مختلفی چون <http://www.jstor.org> استفاده شده است.

موانع تحقیق

کمبود منابع فارسی که از نظر محتوا بتواند به عنوان منبع مهمی مورد استفاده قرار گیرد یکی از موانع مهم عدم دست یابی به اطلاعات بیشتر در این باره بود. به دلیل عدم تسلط محقق به زبان فرانسه از آثار فرانسوی استفاده نشده است. عدم شناخت کامل از منابع تاریخ فرانسه هم عامل مهمی بود که مانع از دسترسی به اطلاعات بیشتر در ارتباط با موضوع مربوطه بود. کمبود منابع انگلیسی موجود در کتابخانه ها هم خود عامل دیگری بود که مرا هرچه بیشتر به سمت استفاده از مقالات اینترنتی سوق داد. به طور کلی آنچه که در طی نگارش این پایان نامه بسیار برجسته است، کمبود منابع می باشد.

نقد منابع و مأخذ

۱. توکویل آلکسی، انقلاب فرانسه و رژیم پیش از آن، محسن ثلاثی، تهران، مروارید، ۱۳۸۶.

در این کتاب توکویل به بررسی علل و عوامل سقوط رژیم مطلقه پرداخته است. او بر این باور است که مردم فرانسه ایده‌هایی را که برای انقلاب به کار بردند از همین رژیم گرفته‌اند. او به کارکرد نهادهای این دوره، روابط دقیق میان طبقات گوناگون در سلسله مراتب اجتماعی، موقعیت و احساسات آن بخش از جمعیت کشور که هنوز نمی‌توانستند در جامعه ابراز وجود کنند و به همان سان از افکار و اخلاقیاتی که بر مبنای ساختار اجتماعی فرانسه سده هیجدهم را می‌ساختند، توجه کرده است. در این دوره حکومت فرانسه بسیار متمرکز و نیرومند بود و دامنه فعالیت‌هایش را گسترش داده بود. دولت نفوذ زیادی در اداره امور عمومی حتی زندگی شخصی افراد داشت. ویژگی‌های نظام اجتماعی پس از انقلاب ریشه در رژیم پیش از آن دارد. علت اینکه فرانسه که طوفانهای بسیاری را پشت سر گذاشته بود و اینکه چگونه به طور ناگهانی واژگون شد در این اثر مورد تحلیل قرار گرفته است.

۲. پالمر رابرت روزول، تاریخ جهان نو، ج ۱، چاپ ۲، ابوالقاسم طاهری، تهران، امیر کبیر، ۱۳۴۹.

پالمر در اثر خود به چگونگی وضعیت پارلمان در فرانسه و مقایسه آن با انگلستان پرداخته است. او تفاوت وضعیت مالی فرانسه و انگلستان و بحرانهای مالی در فرانسه را بررسی کرده است. جنگهای هفت ساله و علل وقوع این جنگها و تاثیرات آن مورد توجه قرار گرفته است. در این کتاب عقاید روشنگری و چگونگی تاثیرپذیری حکومت از این عقاید شرح داده شده است. بحران مالی فرانسه در اواخر حکومت لویی چهاردهم و همچنین پس از جنگهای دوره حکمت لویی پانزدهم ذکر شده است. این اثر بیشتر یک اثر تطبیقی است که در آن دول مختلف اروپایی مورد بررسی مقایسه ای مولف قرار گرفته

است. در این اثر بیشتر بر سیاستهای اتخاذ شده از جانب لویی چهاردهم مورد تاکید قرار گرفته است. پالمر به تناقضات موجود در اندیشه لویی چهاردهم اشاره کرده است.

۳. سوپول آلبر، انقلاب فرانسه، ج ۱، نصرالله کسراییان، تهران، شباهنگ، بی تا.

در این کتاب به بررسی جامعه شناختی حوادث پیش از انقلاب فرانسه دست می یابیم. سوپول دیدگاه جامعه شناسانه ای نسبت به حکومت مطلقه دارد و بیشتر تحولات اجتماعی فرانسه را مدنظر قرار داده است. او این تحولات را نتیجه اقدامات پادشاهان فرانسه در دوره حکومت مطلقه میدانند. سوپول حوادث و رخدادهای مربوط به پارلمان پاریس و دیگر ایالات را هم مورد توجه قرار داده اند. او بیشتر بر نهادهای موجود در فرانسه که مانع اعمال قدرت مطلقه بودند تاکید کرده است.

4. Carlton Hayes. J.H and other, Western Civilization, vollum1, Second Edition, London, The Mac Millan Company, 1967.

در این اثر ادوار تاریخی فرانسه بویژه دوره حکومت مطلقه به صورت روایی مورد بررسی است. این کتاب بیشتر به رعایت ترتیب تاریخی رویدادها توجه کرده است و اقدامات پادشاهان را به صورت خلاصه به میان آورده است. آنچه که در این اثر مورد اهمیت واقع شده است سیاستهای وزرای پادشاهان فرانسه در این دوره می باشد. شکل گیری حکومت مطلقه و چگونگی استقرار آن مورد توجه قرار گرفته است. به طور کلی کارلتن بیشتر به کلیات پرداخته است تا به جزئیات و تحلیل آنها. در این کتاب به بحرانهای سیاسی، اقتصادی و اجتماعی بسیار کم توجه شده است. به صورتی که نمی توان برای پی بردن به علل وقوع انقلاب بر این اثر خیلی تکیه کرد اما با وجود این اطلاعاتی در این اثر وجود دارد که در آثار دیگر از آن خبری نیست.

4. Fisher Herbert, History of Europe, London: Oxford University Press, -.

در این کتاب بر جزئیات وقایع دوره حکومت مطلقه تاکید شده است بصورتی که منبع بسیار مهمی برای مطالعه تاریخ فرانسه می باشد. فیشر به تحلیل دقیق مسائل پرداخته است. او استقرار حکومت مطلقه، رشد، اوج و انحطاط آن و زمینه های وقوع انقلاب را بررسی کرده است. سیاستهای لویی چهارده و لویی پانزده و انجام اصلاحات سیاسی - اجتماعی توسط او مورد توجه قرار گرفته است. فیشر بیشتر حوادث دوره لویی چهارده را مورد تحلیل قرار داده است.

فصل دوم

مفهوم و معنای حکومت مطلقه

مفهوم و معنای حکومت مطلقه

در این فصل مفهوم و معنای حکومت مطلقه مورد بررسی قرار می‌گیرد. حکومت مطلقه نوعی از حکومت است که پادشاه در آن دارای قدرت مطلق در همه جنبه‌های زندگی تابعانش می‌باشد و هیچ محدودیت قانونی در برابر قدرت او وجود ندارد در حکومت‌های مطلقه پارلمانها وانجمنهایی وجود دارد که مانع از اعمال قدرت یکجانبه از جانب حاکم میشود. بهترین مثال برای حکومت مطلقه، حکومت لویی چهارم در فرانسه است. نظریه حکومت مطلقه اصطلاحات خود را از تئوری حاکمیت، و نظریه ژان بدن درباره حکومت گرفت. در این فصل تاریخچه شکل‌گیری حکومت مطلقه بررسی خواهد شد. شکل‌گیری حکومت مطلقه ریشه در قرون وسطی دارد، عناصری از این تئوری ریشه در حقوق رومی و سنت‌های آن دوران دارند. حقوق رومی و برخی از سنت‌های قرون وسطی قدرت را در دست یک شخص متمرکز می‌کرد. نظریه حکومت مطلقه توسط نظریه پردازان این عصر که خواهان پایان جنگ‌های مذهبی بودند ارائه شد. تسلط بر نهادهای مذهبی از اهداف مهم پادشاهان برای برقراری تمرکز قدرت بود، آنان به مبارزه با عرف و قوانین گذشته رفتند، از نهادهای مهمی که در برابر اعمال قدرت پادشاه قرار داشت پارلمانها بودند. پارلمانها پس از برقراری تمرکز قدرت در دست پادشاه جنبه تشریفاتی پیدا کردند.

سلطنت مطلقه مدرن در دوره گذار از عصر فتودالیسم به عصر سرمایه داری تأسیس شد. اقداماتی که بوسیله این پادشاهان صورت گرفت فراتر از اصلاحات بود. واژه ای که برای اقدامات آنها مناسب است نوسازی می‌باشد. نوسازی اداری، نظامی، سیاسی، اقتصادی از اقدامات برجسته این حاکمان در دوره حکومت مطلقه بوده است. اقدامات آنان را می‌توان به یک انقلاب مدیریتی تعریف کرد. این حاکمان یک سیستم بروکراسی متمرکز را در کشور

خود به وجود آوردند و سیستم حکومتی خود را عقلانی کردند. عقلانی شدن دستگاه حکومتی از ویژگیهای مهم حکومت مطلقه است.

در این فصل نظریه پردازان حکومت مطلقه هم مورد بررسی قرار گرفته است. به اندیشه شکل گیری حکومت مطلقه و رشد این تئوری توجه شده است. اندیشه نظریه پردازانی چون ماکیاولی، ژان بدن، توماس هابز، بوسوئه و جیمز اول در این فصل تحلیل خواهد شد. ترتیب زمانی در پیدایش اندیشه حکومت مطلقه رعایت شده است. شرایط و ویژگیهای اجتماعی، اقتصادی و سیاسی شکل گیری پیدایش اندیشه حکومت مطلقه مورد توجه قرار گرفته است. نقصها و ضعفهای این حکومت هم مورد اشاره بوده است. افول و زوال و در نهایت سقوط این نوع حکومت با توجه به تناقضات درونی آن مورد تحلیل قرار گرفته است.

: